

WNIOSEK O ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+ DLA OBYWATELI UKRAINY

Świadczenie wychowawcze, tzw. świadczenie 500+, aktualnie jest wypłacane na każde dziecko do ukończenia przez nie 18. roku życia, bez względu na dochody rodziny. Jest to świadczenie dla rodzica, opiekuna tymczasowego albo osoby sprawującej pieczę zastępczą nad dzieckiem, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Dotychczas dostęp do programu wychowawczego 500+ mieli tylko obywatele Polski oraz cudzoziemcy posiadający kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”. Zasady te uległy jednak zmianie w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Świadczenie 500+ mogą otrzymać zarówno obywatele Ukrainy, którzy przyjechali do Polski z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi po dniu 23 lutego 2022 r., jak i obywatele Ukrainy, którzy mieszkali w Polsce przed tą datą.

KTO MOŻE ZŁOŻYĆ WNIOSEK O ŚWIADCZENIE 500+ DLA OBYWATELI UKRAINY?

Wniosek o świadczenie wychowawcze 500+ może złożyć:

- obywatel Ukrainy,
 - nieposiadający obywatelstwa ukraińskiego małżonek obywatela Ukrainy,
 - obywatel Ukrainy posiadający Kartę Polaka lub członek najbliższej rodziny obywatela Ukrainy posiadającego Kartę Polaka,
- o ile w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. przybyli legalnie na terytorium Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i deklarują zamiar pozostania w Polsce.

Pod warunkiem, że:

- jest osobą, która ma pod opieką dziecko (jest jego rodzicem lub opiekunem tymczasowym), które ma ukraińskie obywatelstwo i przybyło z Ukrainy do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi,
- jest osobą, która ma pod opieką dziecko (jest jego rodzicem lub opiekunem tymczasowym) urodzone w Polsce przez matkę, która jest obywatelką Ukrainy i której pobyt w Polsce jest legalny.

WAŻNE! Pobyt w Polsce jest legalny przez 18 miesięcy, licząc od dnia 24 lutego 2022 r., czyli do dnia 24 sierpnia 2023 r. - dla obywateli Ukrainy,

ich małżonków nieposiadających obywatelstwa ukraińskiego, a także członków najbliższej rodziny obywatela Ukrainy posiadającego Kartę Polaka, którzy wjechali legalnie z Ukrainy do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi i chcą pozostać w Polsce. Wyjazd tych osób z Polski na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia ich uprawnień do uznania ich pobytu na terytorium Polski za legalny i uprawnień z tym związanych, chyba że zostały skierowane do wykonywania pracy lub usług za granicą przez podmioty prowadzące działalność w Polsce.

WAŻNE! Na dotychczasowych zasadach wnioski o świadczenie 500+ mogą składać obywatele Ukrainy, którzy mieszkali w Polsce przed dniem 24 lutego 2022 r. - do wniosku należy załączyć dokument potwierdzający legalność pobytu cudzoziemca w Polsce wraz z adnotacją o dostępie do polskiego rynku pracy.

WAŻNE! Wniosek mogą złożyć osoby nieposiadające zezwoleń na pobyt stały, zezwoleń na pobyt czasowy, zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej, zgody na pobyt tolerowany oraz które nie złożyły wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub nie zadeklarowały zamiaru złożenia takiego wniosku.

KOMU PRZYSŁUGUJE ŚWIADCZENIE 500+?

Świadczenie 500+ przysługuje na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat:

- obywatelom Ukrainy albo małżonkom obywateli Ukrainy, którzy po dniu 23 lutego 2022 r. przybyli wraz z dzieckiem z Ukrainy do Polski w związku z działaniami wojennymi,
- obywatelkom Ukrainy albo żonom obywateli Ukrainy, które po dniu 23 lutego 2022 r. przybyły z Ukrainy do Polski w związku z działaniami wojennymi, a dziecko urodziło się w Polsce,

• obywatelom Ukrainy albo małżonkom obywateli Ukrainy, którzy zamieszkali w Polsce przed dniem 24 lutego 2022 r., ale dziecko, na które ubiegają się o świadczenie, przybyło z Ukrainy do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi,

• obywatelom innego państwa, którzy na podstawie orzeczenia polskiego sądu sprawują opiekę nad dzieckiem, które jest obywatelem Ukrainy i przybyło z Ukrainy do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi.

GDZIE I W JAKI SPOSÓB SKŁADA SIĘ WNIOSEK O ŚWIADCZENIE 500+?

Wniosek o świadczenie 500+ można złożyć wyłącznie elektronicznie za pomocą:

- Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS – elektronicznego systemu ZUS.
- portalu Emp@tia
- bankowości elektronicznej: Alior Bank S.A., Bank PKO BP, Bank Poczty S.A., Credit Agricole

Bank Polska S.A., Getin Noble Bank S.A., mBank S.A., PEKAO S.A., SGB-Bank S.A.

WAŻNE! Profil w systemie PUE ZUS można założyć samodzielnie przez internet lub z pomocą pracownika ZUS w każdej placówce ZUS lub podczas e-wizyty w ZUS.

CO NALEŻY PRZYGOTOWAĆ?

Do wypełnienia wniosku o świadczenie 500+ potrzeba:

- polskich numerów identyfikacyjnych PESEL: wnioskodawcy i dziecka,
- adresu e-mail,
- polskiego numeru telefonu,
- numeru rachunku bankowego w Polsce.

W zależności od sytuacji wnioskodawcy, ZUS może wymagać złożenia dodatkowych dokumentów, w postaci załączników do wniosku:

- orzeczenia sądu o ustanowieniu osoby wnioskującej opiekunem tymczasowym, jeśli na podstawie orzeczenia polskiego sądu wnioskodawca jest opiekunem tymczasowym dziecka, które przybyło z Ukrainy do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi,

• dokumentu potwierdzającego umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, jeśli na podstawie orzeczenia polskiego sądu wnioskodawca sprawuje pieczę zastępczą nad dzieckiem, które przybyło z Ukrainy do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi,

• dokumentu potwierdzającego legalność pobytu i dostęp do rynku pracy w Polsce, jeśli wnioskodawca przybył do Polski przed dniem 24 lutego 2022 r., ale dziecko wnioskodawcy albo dziecko, którego wnioskodawca jest opiekunem prawnym albo dzieckiem nad którym wnioskodawca sprawuje pieczę zastępczą, przyjechało do Polski po dniu 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi (przykładowo karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”).

JAKA JEST WYSOKOŚĆ ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO I NA JAKI OKRES JEST PRZYZNAWANE?

Świadczenie 500+ przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko.

Tylko w dwóch sytuacjach ZUS wypłaci świadczenie w niższej wysokości:

- gdy dziecko urodzi się w trakcie miesiąca,
 - gdy dziecko ukończy 18 lat w trakcie miesiąca.
- W takich sytuacjach kwotę świadczenia ustala się za niepełny miesiąc (proporcjonalnie do liczby

dni życia lub dni, gdy dziecko miało mniej niż 18 lat).

500+ przysługuje od miesiąca, w którym złożono wniosek, do końca okresu świadczeniowego, pod warunkiem zamieszkiwania z dzieckiem w Polsce.

Okres świadczeniowy trwa od 1 czerwca do 31 maja.

CZAS REALIZACJI I OPŁATY

Wniosek o świadczenie 500+ jest wolny od opłat. O przyznaniu świadczenia wnioskodawca zostanie poinformowany przez ZUS za pośrednictwem

platformy PUE ZUS, a także na adres poczty elektronicznej podany we wniosku.

CO W PRZYPADKU NEGATYWNEGO ROZPATRZENIA WNIOSKU O ŚWIADCZENIE 500+?

Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego 500+, uchylenie prawa do świadczenia, zmiana jego wysokości oraz informacja o nienależnie pobranym świadczeniu następuje w drodze decyzji. Od decyzji w sprawie świadczenia

500+ przysługuje odwołanie do Prezesa ZUS w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Od decyzji Prezesa ZUS przysługuje również skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

KIEDY WNIOSKODAWCA NIE OTRZYMA ŚWIADCZENIA 500+?

Świadczenie 500+ nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko, na które ma zostać przyznane 500+, pozostaje w związku małżeńskim,
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko,

• dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całonocne utrzymanie,

• członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

W JAKI SPOSÓB NASTĘPUJE WYPŁATA ŚWIADCZENIA 500+?

Świadczenie 500+ ZUS przekazuje na numer rachunku bankowego w Polsce, który zostanie wskazany we wniosku.

UPRAWNIENIA KONTROLNE ZUS W PRZYPADKU WYJAZDU ZA GRANICĘ OSOBY UPRAWNIONEJ

Komendant Główny Straży Granicznej będzie udostępniał ZUS informacje pozwalające ustalić wyjazd obywatela Ukrainy z Polski na okres przekraczający miesiąc, z czym związana jest utrata prawa do legalnego pobytu i łączących się z tym uprawnień m.in. do pobierania świadczenia 500+. W takim przypadku ZUS może wezwać osobę wnioskującą lub otrzymującą świadczenie do osobistego stawiennictwa we wskazanej jednostce, w terminie trzech dni roboczych, w celu

złożenia wyjaśnień, gdy pojawiają się wątpliwości związane ze spełnianiem warunków do uzyskania świadczenia. Jeśli obywatel Ukrainy nie stawi się w wyznaczonym terminie, jego wniosek będzie pozostawiony bez rozpatrzenia lub będzie do wstrzymania wypłaty przyznanych już świadczeń. Stawiennictwo po terminie spowoduje wypłatę świadczeń od następnego miesiąca, o ile okaże się, że osoba uprawniona dalej spełnia warunki do ich otrzymywania.